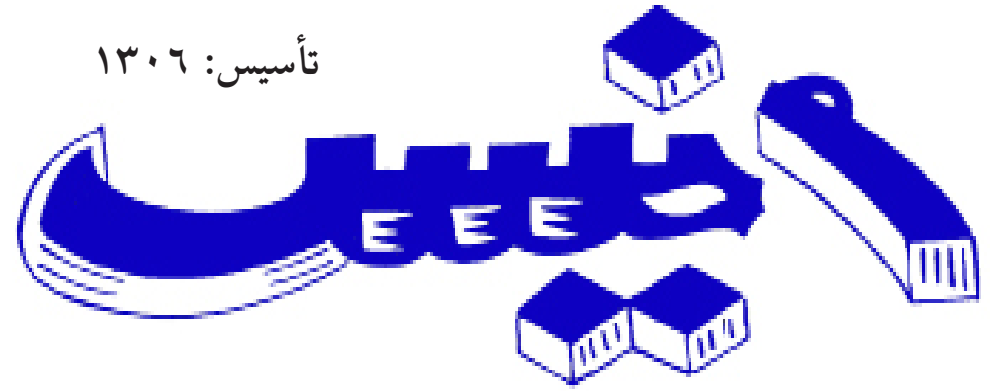

سه‌شنبه هفته آینده روز عرفه است

ستاره محکمه اعلام کرده است که چهارشنبه هفته آینده، ۱۰م ماه ذی‌الحجه و مصادف با ۷تم سرطان سال جاری هجری خورشیدی، اول عید قربان است. در یک اعلامیه ستاره محکمه آمده است که بر اساس گزارش کمیته رویت هلال، به روز دوشنبه اول ماه ذی‌الحجه می‌باشد. عربستان سعودی نیز سه‌شنبه هفته آینده (۶ سرطان) را عرفه و ۷تم این ماه را اول عید قربان اعلام کرده است.

تأسیس: ۱۳۰۶

منادی و مؤید وحدت ملی و بازسازی

مؤسس: غلام محی الدین انیس

روزنامه ملی انیس • سه‌شنبه ۳۰ جوزا ۱۴۰۲ هجری شمسی • ۲ ذوالحجّة الحرام ۱۴۴۴ هجری قمری • ۲۰ جون ۲۰۲۳ میلادی • شماره مسلسل ۲۴۸۶۶

ذبیح‌الله مجاهد:

سیگار و وظیفه پروپاگند علیه امارت اسلامی افغانستان را بر عهده گرفته است

ذبیح‌الله مجاهد سخنگوی امارت اسلامی افغانستان، گزارش اخیر اداره "سیگار" در مورد افغانستان را رد کرده و آنرا نوع پروپاگند خوانده است. مولوی ذبیح‌الله مجاهد در تازه‌ترین اظهارات خود گفته است: اداره موسوم به "سیگار" که در زمان اشغال آمریکا برای کنترل، محاسبه و بررسی مصارف آمریکایی‌ها در افغانستان ایجاد

شده بود؛ پس از پایان اشغال، وظیفه پروپاگند درست کردن علیه امارت اسلامی افغانستان را بر عهده گرفته است. اداره "سیگار" در تازه‌ترین گزارش خود نگاشته است: امارت اسلامی با مشکل امنیتی جدی مواجه است؛ گروه‌های مسلح خارجی و تهدیدات داخلی در افغانستان افزایش یافته است و برخی کشورها «ص»

وزارت تحصیلات عالی:

پوهنتون‌های خصوصی جلسات امتحان و دفاع پایان‌نامه محصلین زن را آنلاین برگزار کنند

همچنین ادامه تحصیل و تکمیل ترم هشتم دوره لیسانس را براساس هدایت بعدی این وزارت انجام دهند.

مکلف‌اند امتحانات و جلسات دفاع پایان‌نامه‌های محصلین زن ورودی خزان/پاییز امسال را بابت به صورت آنلاین برگزار کنند.

وزارت تحصیلات عالی در اعلامیه‌ای به پوهنتون‌های خصوصی افغانستان اعلام کرده که امتحانات باقی‌مانده و جلسات دفاع پایان‌نامه‌های محصلین دختر را به صورت آنلاین برگزار کنند. سخنگوی این وزارت مکتوبی را که پیش‌تر در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده را تایید کرد. در این اعلامیه بنا به تصمیم معاونت امور محصلان این وزارت آمده است: «تمام پوهنتون‌ها و موسسات آموزش عالی خصوصی

سخن انیسی

دشمنان شکست خورده در پی انتقام استند

اشغالگران از روزی که با فضیحت تمام از افغانستان خارج شده‌اند، به اعمال خصمانه‌ی خویش پایان نداده و هر لحظه از راه‌های مختلف به جسم نحیف ملت افغانستان، مارگونه نیش می‌زنند. این متجاوزین که حالا در هرجای دنیا شکست‌های تلخی را تجربه می‌کنند، از جور و جفا در حق ملت‌های مستضعف، دست نمی‌کشند و پیوسته به توطئه و دسیسه می‌پردازند. گزارشی که توسط سیگار به اشاره‌ی آمریکا در مورد افغانستان تهیه شده؛ کاملاً بی‌اساس است و به فرسنگ‌ها از حقیقت فاصله دارد. افغانستان با پیروزی امارت اسلامی به امنیت سراسری دست یافته و با گذشت هر روز وضعیت امنیتی بهتر می‌شود و این ملک و ملت به نعمت آبادی و شکوفایی دست می‌یابند. سیگار اداره‌ای بوده که در بیست سال اشغال به خدمت آمریکا و هم‌پیمانانش قرار داشته و حالا نیز گزارش‌های نادرستی را تهیه می‌کند و برخلاف افغانستان به تبلیغات و پروپاگاندا مبادرت می‌ورزد.

امروز جهان می‌داند که؛ افغانستان کاملاً امن است و هیچ تهدیدی متوجه کشورها نیست و هیچ گروه مسلح بیرونی هم در افغانستان وجود ندارد.

واضح است؛ این پروپاگاندا به خاطر انتقام به راه انداخته می‌شود و دشمنان شکست‌خورده می‌خواهند انتقام خود را از طریق تبلیغات و زهرپاشی از افغانستان آزاد و مستقل بگیرند. آمریکا و شکست‌خوردگان، باید بدانند که زهرپاشی بعد از شکست شان جای بی‌ارزشی نمی‌گیرد و نوبت داری بعد از مرگ خواهد بود.

حضور گسترده‌ی گردشگران خارجی در بلخ، غور، بامیان، ننگرهار، نورستان و نقاط دوردست کشور، نشان می‌دهد که امنیت سراسری در افغانستان تأمین است و هیچ تهدید امنیتی وجود ندارد.

دشمنان شکست‌خورده به اساس کینه و کدورتی که با نظام اسلامی و ملت مجاهد افغانستان دارند، حقایق را دگرگون جلوه می‌دهند و می‌خواهند با تبلیغات زهرآگین، اذهان عامه را مشوّش سازند و از گل‌آلود کردن آب، ماهی مقصود خود را به دست بیاورند.

این دشمنان بدانند که با دورغ‌پراکنی و بزرگ‌نمایی، گروهک‌های نیابتی شان به موفقیت دست پیدا نمی‌کنند و ملت مجاهد افغانستان نیز تا پای جان در مقابل گروه‌های تربیت‌یافته‌ی خارجی، ایستادگی می‌کند و نیروهای امنیتی و نظامی کشور آنان را برای ابد نابود خواهند کرد.

ملت افغانستان، تهیه‌ی این‌گونه گزارش‌های بی‌اساس را توطیه‌ی دشمنان افغانستان می‌داند و شدیداً تقبیح می‌کند و همچنان از نهاد سیگار و دیگر نهادها می‌خواهند که با این‌گونه تبلیغات منفی، اذهان عامه را مشوّش نکرده، برای آرامی و آبادی افغانستان، تلاش بورزند.

مشکلات معدن کاران و تاجران زغال سنگ بررسی می‌شود

نورالدین عزیز سرپرست وزارت صنعت و تجارت با معدن‌کاران و تاجران زغال سنگ ولایت‌های شمال کشور دیدار کرد.

بر اساس معلومات دفتر مطبوعاتی وزارت صنعت و تجارت به آژانس باختر؛ در این دیدار اشتراک‌کنندگان، مشکلات و چالش‌های فرا راه «ص»

عزیزی: د افغانستان تاریخی آبداتو او آثارو ته دې له نړیوالو سره په گډه کار وشي

فلورانس پوهنتون کې استادان او د مدیریتي پلان جوړولو متخصصین دې په خپل کاري دفتر کې وکتل. په دغه کتنه کې د مدیریتي پلان جوړونې متخصصه «ص»

د اطلاعاتو کلتور وزارت د هنر او کلتور مرستیال مولوی عتیق الله عزیزي د یونسکو سازمان مشر بریندن، پروفیسوره لودا مریلا او پروفیسور هنز چې د ایتالیې هېواد

ثبت پنجمین واقعه پولیو در افغانستان

کشورها در جهان استند که تاکنون موفق به مهار کامل پولیو نشده‌اند. افغانستان و پاکستان از محدود

مسنولان صحنی در ولایت ننگرهار، از ثبت پنجمین واقعه مثبت پولیو (فلج اطفال) در این ولایت خبر داده‌اند.

نیک محمد، مسنول کمپاین محو پولیو می‌گوید که به‌تازگی، یک کودک در ولسوالی دوربابا، به پولیو مبتلا شده است.

در همین حال دفتر مطبوعاتی مقام ولایت ننگرهار، می‌گوید که کودک مبتلا شش سال سن دارد. این پنجمین مورد مثبت ابتلا به پولیو می‌باشد که در سال ۲۰۲۳

کمپاین مبارزه علیه «کنه» برای کنترل تب کانگو در کابل

کمپاین مبارزه علیه کنه برای کنترل بیماری تب کانگو طی مراسمی در کابل افتتاح گردید.

مسنولان صحنی اعلام کردند که این کمپاین به هدف آگاهی‌دهی برای مردم در مورد «ص»

راشد خان در مسابقات ۵۰ آوره افغانستان مقابل بنگله دیش بازی می‌کند

را تجربه کرد، به دلیل تجویز استراحت حضور نداشت. اما این بازیکن برای بازی‌های ۵۰ آوره مقابل بنگله دیش که قرار است در تاریخ ۵ جولای آغاز شود، به ترکیب بازگشته است. «ص»

بورد کریکت افغانستان ترکیب ۱۸ نفره را برای ۳ بازی یک روزه بین‌المللی مقابل بنگله دیش معرفی کرده که شامل راشد خان نیز است. راشد خان در مسابقه تست مقابل بنگله دیش که در آن افغانستان شکست سنگین

از ۱۰۵ تن داوطلب، امتحان شمولیت به اکادمی ملی نظامی حضرت عبدالله بن محمد اخذ شد

وزارت دفاع ملی می‌گوید: از یک صد و پنجم تن داوطلب امتحان شمولیت به اکادمی ملی نظامی حضرت عبدالله بن محمد اخذ شد.

دفتر مطبوعاتی وزارت دفاع ملی دیروز با نشر این خبر گفته است که امتحان ورودی ۱۰۵ تن از داوطلب شمولیت «ص»

قربانی سنت ماندگار ابراهیم علیه السلام صفحه ۵

گزارش سفر سرپرست وزارت امور داخله در شمال کشور صفحه ۳

آب‌های یونان باز هم باعث مرگ صدها پناهجوی دیگر گردید صفحه ۲

آبهای یونان باز هم باعث مرگ صدها پناهجوی دیگر گردید

حتمی اند یک امر عادی برای قاچاقچیان انسان است، در کنار عوامل انسانی، قهر طبیعت نیز به مشکل افزوده است و صد ها پناهجو در دل ابشار نا پدید شده اند. واقعیت این است که مهاجرت از کشور، امروزه به یک تقلید مبدل شده است ورنه مشکلات در کشور در حدی نیست که خود را زیر تازیانه مرز بانان ایرانی و ترکی و یونانی ... انداخت و با قبولی خطر مرگ سوار آن شد که دیگر از کار افتاده است مگر قاچاقچیان انسان آن را فرشته نجات پناهجویان جا می‌زنند و صد ها پناهجو را در یک کشتی کوچک جا می‌دهند و در قعر دریا رها می‌کنند. باید قبول کرد که رسیدن به رویا های کاذب در اروپا، ارزش خریدن خطر به قیمت جان را ندارد، چه خوب است که زندگی را به عنوان با ارزش ترین تحفه الهی قدر کرد و نباید با قمار زندگی و با قبول خطر های زیاد که در مواردی می‌تواند شرف و آبروی انسان را جریحه دار سازد بسوی رویا های کاذب حرکت کرد، رویا های انجام آن مرگ است.

ساز اند، برخوردار نخبانان مرزی در هر کشور تحقیر آمیز و در ضدیت با معیاری حقوق بشری است، برخوردار قاچاقچیان انسان اصلاً برخوردار انسانی نیست، آنان با مشتریان شان که مردمان بی پناه و بی دفاعی اند مانند برده و اسیر برخورد می‌کنند، اصلاً به فکر انسانیت و ارزش های انسانی نیستند، استفاده از وسایط و کشتی های غیر معیاری که خود مرگ

تنبیه آمیز گارد ساحلی یونان باعث شد که صد ها پناهجو زندگی شان را از دست دهند، از میان سرنیشان کشتی فقط چند تن معدود جان سالم به در برده اند، ۷۹ جسد یافته شده است و صد ها تن مفقود الاثر اند که شانس زنده ماندن شان اصلاً متصور نیست. واقعیت تلخ این است که سفر های غیر قانونی از آغاز تا انجام پر خطر و مشکل

های ساحلی این سه کشور که باعث شده است قاچاقچیان برای فرار از آنان راه های طویل تر و پر خطر تری را طی کنند... مواردی اند که باعث شده است تا وقایع ناگوار در مسیر های دریایی بیشتر شود. حادثه اخیر هم زاده دو مشکل معرفی شده است، جا گرفتن حدود هشتصد تن در یک کشتی ماهیگیری، و اقدامات

مشترک با سازمان بین‌المللی مهاجرت گفته است؛ هرگونه تلاش برای جستجو و نجات باید بر جلوگیری از تلفات جانی متمرکز باشد. در گزارش سازمان ملل و نهادهای دیگر جهانی گفته شده است که قربانیان شهروندان سوریه، مصر، پاکستان بوده اند با آنکه حضور شهروندان افغانستان در این سانحه تائید نشده است مگر افغانان هم در مهاجرت های غیر قانونی شان بیشتر از همین مسیر استفاده می‌کنند. با تأسف در جریان چند ماه که از آغاز جوزا، اعلام کرد که بر اثر واژگونی قایق پناهجویان در آبهای یونان ۷۹ تن جان باخته و بیش از ۵۰۰ تن همچنان مفقود اند. سازمان ملل متحد، روز جمعه، ۲۶ جوزا، اعلام کرد که بر اثر واژگونی قایق پناهجویان در آبهای یونان ۷۹ تن جان باخته و بیش از ۵۰۰ تن همچنان مفقود اند. سازمان ملل متحد، روز جمعه، ۲۶ جوزا، اعلام کرد که بر اثر واژگونی قایق پناهجویان در آبهای یونان ۷۹ تن جان باخته و بیش از ۵۰۰ تن همچنان مفقود اند. سازمان ملل متحد، روز جمعه، ۲۶ جوزا، اعلام کرد که بر اثر واژگونی قایق پناهجویان در آبهای یونان ۷۹ تن جان باخته و بیش از ۵۰۰ تن همچنان مفقود اند.

حادثه اخیر در آبهای یونان، غننامه دیگری از مهاجرت های غیر قانونی است که نشان می‌دهد مسیر های دریایی برای مهاجرت مصنون نیستند و نباید برای رسیدن به رویا های کاذب، زندگی خود و فرزندان خود را به قمار گذاشت. واژگون شدن قایق پناهجویان در آبهای یونان که حامل حدود ۸ صد پناهجو بود زنگ خطر دیگری است که بر ما صدا می‌زند مسیر های دریایی خطرناکتر از هر روز دیگری اند و هیچ قاچاقچی انسان مورد اعتماد نیستند. سازمان ملل متحد، روز جمعه، ۲۶ جوزا، اعلام کرد که بر اثر واژگونی قایق پناهجویان در آبهای یونان ۷۹ تن جان باخته و بیش از ۵۰۰ تن همچنان مفقود اند. سازمان ملل متحد، روز جمعه، ۲۶ جوزا، اعلام کرد که بر اثر واژگونی قایق پناهجویان در آبهای یونان ۷۹ تن جان باخته و بیش از ۵۰۰ تن همچنان مفقود اند. سازمان ملل متحد، روز جمعه، ۲۶ جوزا، اعلام کرد که بر اثر واژگونی قایق پناهجویان در آبهای یونان ۷۹ تن جان باخته و بیش از ۵۰۰ تن همچنان مفقود اند. سازمان ملل متحد، روز جمعه، ۲۶ جوزا، اعلام کرد که بر اثر واژگونی قایق پناهجویان در آبهای یونان ۷۹ تن جان باخته و بیش از ۵۰۰ تن همچنان مفقود اند.

ارمنو خلکو سره د مرستو ترخنک دوی ته باید کاری زمینی هم برابری شي

شاه محمود درویش

او بیوزلو کورنیو باندی یې خپلي بشرپاله مرستې ویشلي دي، دغه خیره ټولني په دې وروستيو څو کلونو کې دشته ناخیزه امکاناتو په لرلو سره بیا هم توانیدلي چې د هیواد په یو شمیر سیمو کې چې د کال په مختلفو موسمونو کې هیوادوالو ته د سیلابونو د راوتلوله امله زیان ور اوښتی، کورونه یې ړنګ شوي، د امنیتي ستونزو له کبله له کوره بې کوره شوي او یاهم ډول ډول مصیبتونو خپلي، بېرنيو مرستو او لاس نیوي ته اړ شويدي نو په مناسبو وختونو کې د سرې میاشتې ټولني له خوا له دوی سره هم لازمي مرستې شويدي، همداشان دغه خیره په ټولني د هیواد بیوزلو او اړمنو هیوادوالو سره د مرستې ترخنک په دې هم توانیدلي، هغه شمیر ماشومان چې

له شک پرته چې هیوادوالو ته د هیواد په بیلابیلو ولایتونو کې د کاري فرصتونو او زمیني برابرو یو لومړیتوب دی، ځکه همدا اوس زمونږ ګڼ شمیر هیوادوال د خوانانو په شمول بیکاره او بې روزګاره دي او ورځینې ژوند یې هم له سختو ستونزو او کړاوونو سره مخامخ دی، چې په دې برخه د اسلامی امارت د اړوندو ارګانونو او د سرې میاشتې ریاست ترخنک نورو داخلي او بهرنيو خیره بنسټونو او مرستندویه هیوادونو ته ښایي چې د اړمنو افغانانو د لاسنیوي په موخه له دوی سره د بشري مرستو ترخنک په ټوله کې بیکاره او بې روزګاره هیوادوالو ته د هیواد په مختلفو ولایتونو کې د کار زمينې برابري کړي، ځکه مرسته خولند مهاله وي او د کاري زمينې برابريد بیا په منځ مهال

په دې وروستيو کې په هېواد کې د ډله یيزو خپرندويه سرچينو په حواله ويل شوي چې د افغانستان سرې میاشتي عمومي رئیس ارګان ولایت ته د خپل سفر په ترڅ کې داسې ويلي، چې غواړي خلکو ته پر مرستو سربيره دکاري فرصتونو زمينه برابره کړي، د نوموړي په وینا، له بیلابیلو مرسته کوونکو څخه یې غوښتنه کړې چې اړمنو کسانو ته د مرستو پرځای هغوئ ته د کار زمينه برابره کړي ځکه زمونږ خلکو ته یوازې په مرسته څه نه کیږي، راځن چې زمونږ خلک ډیر کاریګر دي خلکو ته باید د کار زمينه برابره شي، یا ورته باغچې جوړ کړو او یا ورته په نورو برخو کې د کار زمينه برابره کړو، نوموړي داهم ويلي چې دا مهال په افغانستان کې په میلیونونه اقتصاد

سکوت در برابر دادخواهی مردم افغانستان خود جنایت است

این باره پاسخگو باشند جنایت های که نمی‌توان از آن چشم پوشی کرد. در اصل جنایت های جنگی در افغانستان از زمان تجاوز ارتش سرخ بر افغانستان تا زمانی که نیروهای امریکایی و همکاران دیگر شان از افغانستان اخراج شدند شکل گرفت. در زمان حضور نیروهای خارجی زیر بنا ها در افغانستان ویران شد مردم ما به خصوص روستائیان به اساس اطلاعات غلط تا سرحد مرگ مجازات شدند عملیات های شبانه بمباردمان های کور کورانه گرفتاری های بی موجب و مجازات دور از موازین اخلاقی و بشری... مواردی بودند که به عنوان جنایت های جنگی در افغانستان ثبت است مگر کمتر به آن پرداخته شده است و اگر کدام نظامی خارجی هم در این مورد مجازات شده و بعد هم مورد لطف رهبران حکومت های شان قرار گرفته است و رها شده اند به گونه مثال رابرت بیلز نظامی جنایت کار امریکایی که عامل قتل عام روستائیان در پنجوایی قندهار ثابت شد از سوی ترامپ رئیس جمهور وقت امریکا عفو شد. برخورد غربی ها با عاملان جنایت در برابر مردم افغانستان همیشه سطحی و مقطعی بوده است کسانی که در افغانستان

محاکمه آن نظامیان خارجی که در افغانستان مرتکب جنایت های جنگی شده اند تمکین به قانون و رعایت ارزش های حقوق بشری است که باید عملی شود. در روز های اخیر خبر محاکمه یک نظامی استرالیایی که متهم است در زمان انجام ماموریت در افغانستان مرتکب جنایت های جنگی شده و شماری از غیر نظامیان را کشته است یک مسئله داغ در رسانه های آنکشور و رسانه های غربی بود مگر با گذشت اندکی از این ماجرا معلوم شد که محاکمه این فرد بیشتر ابعاد تبلیغاتی دارد تا تأمین حقوق آتانی که بدست این جنایت کار مظلومانه کشته شدند. با واقعیت های تلخ که در افغانستان وجود دارد محاکمه آن نظامیان خارجی که در اینکشور مرتکب جنایت های جنگی شده اند رعایت کردن موازین حقوق بشری است غربی ها که بیشتر از دیگران از رعایت حقوق بشر داد می‌زنند، باید به این امر تمکین کنند و نظامیان جنایت کار خود را محاکمه کنند تا عدالت امر که غربی ها بر آن تأکید دارند تأمین شود. امارت اسلامی به این باور است که نه تنها استرالیا، بل کشورهای دیگر نیز در بیست سال گذشته در افغانستان مرتکب جنایت های جنگی شده اند و باید در

د زره سوري په ناروغی اخته دي او د دوی درمنله په هیواد کې دننه شونې نه ده، د همدغې ټولني د هلو ځلو له کبله دیو منظم مهال ویش پراساس په کورپي ډول د پام وړ شمیر د بیوزلو کورنیو ماشومان د درملني په موخه له هیواد څخه بهر لکه: آلمان ... او ځینو نورو هیوادونو ته لېږل شوي ۴ مخ

او اوږدمهال کې د دوی د ستونزو په حل او کمښت کې مثبت اغیز لرلی شي. د یادونې وړ ده چې په ټوله د افغاني سرې میاشتي ټولني، د انسان پالنې او خواخوږی د مفکورې په لرلو تل د جنګ او جګړې د معیوبینو او غریبو ناروغانو خدمت ته وردانګلي او په زیاترو اړمنو

خپلي خلکو ته په یوازې سر خان رسول ناشوني دي او باید په دې برخه کې ورسره نړیوال او خلک همکاري وکړي، دغه راز نوموړي داهم ويلي چې د دوی لومړنی هڅه اړمنو خلکو ته د بشري مرستو رسول دي او ترخنک یې غواړي چې په ټول هیواد کې خلکو ته د کار زمينه برابره کړي.

گزارش سفر سرپرست وزارت امور داخله در شمال کشور

معاد

دیروز دوشنبه (۲۹ جوزا) مفتی عبدالمتین قانع سخن‌گویی وزارت امور داخله در یک نشست خبری گزارش سفری وزیر امور داخله کشور را با رسانه‌ها شریک ساخت. مفتی عبدالمتین قانع گفت: سفر خلیفه سراج الدین حقانی سرپرست وزارت امور داخله، نظر به هدایت عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله، به ولایت‌های بغلان، سمنگان، بلخ، سرپل، جوزجان، فاریاب، کندز و تخار صورت گرفت.

سخن‌گویی وزارت داخله گفت: محوریت اصلی سفر سرپرست وزارت امور داخله به ولایت‌های شمالی کشور، دیدار با مسوولین ملکی و نظامی ولایت‌ها و همچنان دیدار با علما و مشائخ، متنفذین قومی و جوانان روی تقویت وحدت ملی بیشتر میان اقوام و اقشار مختلف کشور، ارزیابی تطبیق فرامین، هدایات و ارشادات رهبری امارت اسلامی، ارزیابی از تطبیق کار از پروژه‌های عام‌المنفعه، شنیدن چالش‌ها و مشکلات امنیتی مردم و اخذ پیشنهادات مردم برای بهبود و تقویت نظام و همچنان ارزش‌های دینی و ملی بوده است.

مفتی عبدالمتین قانع گفت: سرپرست وزارت امور داخله در این سفر بر علاوه دیدارهای که به ولایت‌های متذکره، قومندانان امنیه، منسوبین و سربازان داشت، با شماری از علما، اساتید پوهنتون‌ها، متنفذین و جوانان هر ولایت نشست‌های جداگانه‌ای را برگزار کرد و در این نشست‌ها روی ایجاد همبستگی، وحدت و یکپارچگی بیشتر در میان اقوام و اقشار مختلف تاکید نموده است.

سخن‌گویی وزارت داخله اضافه کرد: همچنان سرپرست وزارت

آغاز کار ساخت یک کانال آب در فاریاب

مناطق شان تطبیق کنند. به گفته آنان، با ساخت این کانال آب بیش از ۵ هزار خانواده از خطر سیلاب‌ها در این منطقه محافظت می‌شود. محمد اسلم یکی از باشندگان محل می‌گوید: «مساحت این کانال بسیار زیاد است، آب خوره زیاد دارد، اگر از هر دره آب بیاید، این خانه‌ها را کلاً آب می‌برد. اکنون کار این کانال را شروع کردند، اما مساحت‌اش کم است، باید این کانال از قریه بیرون شود و تا دریا برسد.»

عبدالحمید یکی از متنفذین محل نیز با ابراز خورسندی از آغاز کار این کانال چنین می‌گوید: «باران که می‌گرفت مردم تشویش می‌کردند که مبادا امشب مارا سیلاب ببرد. این کانال که جور شود، مردم از این تشویش‌ها خلاص می‌شوند و مطمئن می‌باشند.»

گفتنی است که در جریان ساخت این کانال، دهه‌ها از باشندگان منطقه نیز مصروف کار خواهند شد. این درحالی است که باشندگان این منطقه از نبود آب آشامیدنی، مراکز صحت-تعلیمی و کویچه‌های فرعی نیز شکایت دارند. آنان از مسئولان حکومت محلی و مرکزی می‌خواهند که به مشکلات شان توجه کنند.

فصلی و تخریبات ناشی از آن برای باشندگان محل ساخته می‌شود. طول مجموعی این کانال یک هزار و ۶۹ متر است که در دو بخش قرار داد شده است، بخش اول ۸۸۰ متر و بخش دوم ۵۸۹ متر می‌باشد.

رییس انکشاف دهاات همچنان افزود که این اداره تلاش دارد پلان‌های انکشافی در بخش‌های مختلف رادر تمام ولسوالی‌های فاریاب، در هماهنگی با مؤسسات همکار اجرا نماید.

در عین حال احسان‌الله احمدزی، انجنیر ساحوی شرکت تطبیق کننده این پروژه می‌گوید که درگذشته به دلیل نبود کانال آب، سیلاب‌ها منجر به تخریب زمین‌ها و خانه‌های مردم می‌گردید که با تکمیل این پروژه، مشکلات مردم از این ناحیه رفع خواهد شد.

«این کانال ۴ متر ارتفاع دارد و تهداب آن یک متر و ۶۰ سانتی می‌باشد. ما کوشش می‌کنیم که زودتر کار این کانال را تمام کنیم، به‌خاطری که اینجا ساحه سیلابی می‌باشد.»

از سویی هم شماری از باشندگان محل با استقبال از آغاز دوباره کار این کانال، از مسئولان محلی و مرکزی می‌خواهند که پروژه‌های بیشتر انکشافی و حیاتی را در

مسئولان در ریاست احیا و انکشاف دهاات ولایت فاریاب از آغاز کار یک کانال آب، در ناحیه اول شهر میمنه خبر می‌دهند. به گفته آنان این کانال با بیش از یک کیلو متر طول و با هزینه بیش از ۴۱ میلیون افغانی از بودجه وزارت احیا و انکشاف دهاات و با همکاری شوروی مردمی ساخته خواهد شد.

مسئولان در ریاست احیا و انکشاف دهاات ولایت فاریاب می‌گویند که کار یک کانال آب، از پروژه‌های ناتکمیل حکومت پیشین را با هزینه بیش از ۴۱ میلیون افغانی از بودجه برنامه ملی انسجام ساحوی وزارت احیا و انکشاف دهاات و با همکاری شوروی انکشافی محل آغاز کرده‌اند.

مولوی تورجان احمدی، رییس احیا و انکشاف دهاات ولایت فاریاب می‌گوید که این کانال آب یک هزار و ۶۹ متر طول، ۴ متر عرض و ۴ متر عمق دارد که با هزینه ۴۱ میلیون ۵۲۵ هزار و ۴۵۰ افغانی به طور پخته و اساسی ساخته می‌شود.

آقای احمدی افزود که این کانال آب از جمله پروژه‌های برنامه ملی انسجام ساحوی وزارت احیا و انکشاف دهاات می‌باشد که به هدف مدیریت آب و جلوگیری از سرازیر شدن سیلاب‌های

در یک سال ۵۰۰ تن قربانی بیماری توپرکلوز در کشور گردید

از دارو حالا وضعیت صحتی اش خوب است و تعهد می‌کند تا همواره نکات حفظ الصحه را رعایت نماید.

با این حال کارشناسان امور صحتی در افغانستان می‌گویند عدم آگاهی از علل و عوامل بیماری توپرکلوز باعث شده تا افراد زیادی در این مریضی مبتلا شوند.

داکتر لطیف الله فقیری مسئول بخش تدای توپرکلوز ریاست صحت عامه در ننگرهار می‌گوید: «سل یا توپرکلوز یک بیماری عفونی بالقوه جدی است که به طور عمده ریه‌ها را درگیر می‌کند. باکتری‌های ایجاد کننده سل از طریق قطره‌های ریزی که از طریق سرفه و عطسه در هوا رها می‌شوند، از فردی به فرد دیگر منتقل می‌شوند.» این در حالیست که مسئولان مدیریت عمومی تسدای توپرکلوز در افغانستان کمبود بودجه را یکی از عوامل عمده راه‌اندازی برنامه‌های آگاهی دهی در این عرصه عنوان می‌کنند.

آنها می‌گویند که دست کم به ۲۰۰ میلیون افغانی بودجه در این عرصه نیاز است در صورتیکه پول کمک شده در این بخش ۳۰ میلیون افغانی می‌باشد.

توپرکلوز به عنوان یک بیماری خطرناک در جهان شناخته می‌شود که با وجود تلاش‌های گسترده برای نابودی آن، این مرض هنوز هم در ۲۲ کشور جهان قربانی می‌گیرد.

با این حال شماری از افراد مبتلا به بیماری توپرکلوز در افغانستان می‌گویند عدم رعایت نکات حفظ الصحه از عوامل عمده مبتلا شدن شان به توپرکلوز بوده است.

فدا محمد راشدی یکتا از این بیماران می‌گوید: «من در بخش آگاهی اداره صحت در ننگرهار کار می‌کردم و در جریان کار بیشتر اوقات از ماسک استفاده می‌نمودم اما یک روز به دلیل نداشتن ماسک به این بیماری مبتلا شدم و سردردی، جان‌دردی، سرفه و بلغم در وجود نمایان شد و وضعیت صحتی ام را وخیم ساخت.» او گفت بعد از یک ماه تدای و استفاده

بیماری ماهانه «پرپود» شان به دلیل رسم و عینات ناپسند به خصوص در مناطق روستایی، کمتر توسط شوهران شان به مراکز صحتی منتقل می‌شوند، همواره غذاهای مقوی و تازه در محافل عروسی در رده آخر به زنان توزیع می‌شود که این از سالم بودن غذا می‌کاهد و همچنان عدم در نظر گرفتن وقفه میان بارداری زنان از جمله مواردی است که در مبتلا شدن به توپرکلوز اثر گذار است.»

سل یا توپرکلوز چیست؟

باکتری‌ها عامل بیماری توپرکلوز هستند و معمولاً شش‌ها در معرض حمله آنان قرار می‌گیرند. از نشانه‌های عمومی این بیماری سرفه همراه با خلط و گاه خلط خون‌آلود، درد قفسه سینه، ضعف و بی‌حالی، کاهش وزن، تب و لرز و عرق کردن هنگام خواب است. استفاده از اشعه ایکس به تشخیص بهتر و زود هنگام بیماری سل کمک می‌کند. بیماری سل از طریق هوا از فردی به فرد دیگر منتقل می‌شود.

شمار بیماران به توپرکلوز سالانه به ده میلیون می‌رسد براساس جدیدترین آمار، بیماری قابل علاج توپرکلوز یا سل از جمله ده عاملی است که بیشترین مرگ و میر در سطح جهانی را سبب می‌شود.

خطر ابتلا به توپرکلوز چه انسان‌هایی را تهدید می‌کند؟

کمبود غذا یا سوء تغذیه، شرایط بد بهداشتی، فشار روانی دائم، بیماری‌های حاد عفونی مانند اچ‌آی‌وی و ایدز یا حتی بیماری شکر همه منجر به تضعیف سیستم ایمنی بدن می‌گردند و راه ابتلا به بیماری سل را در بدن هموار می‌کنند.

راه غلبه بر بیماری توپرکلوز چیست؟

مقابله با بیماری توپرکلوز تجهیزات و شیوه‌هایی مؤثر را برای واکسین کردن، تشخیص بیماری و درمان می‌طلبد. به همین دلیل به ویژه عرصه تحقیقات درباره واکسین سل نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتری است. از عمر واکسینی که در حال حاضر برای مقابله با سل استفاده می‌شود نزدیک به

مستولان بخش توپرکلوز وزارت صحت می‌گویند در جریان یک سال گذشته بیش از ۵۲ هزار واقعه توپرکلوز به ثبت رسیده که ۵۰۰ واقعه آن منجر به مرگ شده است. معلومات جمع‌آوری شده در این گزارش نشان می‌دهد که ۵۶ درصد مبتلایان به بیماری توپرکلوز را زنان و ۴۴ درصد دیگر را مردان تشکیل می‌دهند.

فقیر، بی‌سوادی، رسم و عینات ناپسند، عدم تغذیه سالم و کمبود بودجه برای تدای، از عوامل عمده افزایش آمار واقعات توپرکلوز محسوب می‌گردد.

داکتر معین الله ظفری مدیر عمومی تیم سرویلانس بخش توپرکلوز به دوپچه وله گفت که ولایت‌های خوست، ننگرهار و نیمروز بیشترین آمار مبتلا به توپرکلوز را دارند.

وی در ادامه افزود: «به اساس یافته‌های تیم‌های سروی کننده وزارت صحت عامه در جریان سال ۲۰۲۲ بیش از ۵۲ هزار واقعه مثبت توپرکلوز به ثبت رسیده که ۵۰۰ واقعه آن منجر به مرگ شده است.»

وی افزود بیشترین مبتلایان به این بیماری را زنان و افراد بین سنین ۱۵ تا ۴۵ ساله می‌باشند.

به گفته آقای ظفری زنان، که قربانی رسم و عینات ناپسند اند، بیشتر به این بیماری عفونی مبتلا می‌شوند.

بنابراین اظهارات وی «زنان در زمان دوران

سیگار وظیفهٔ پروپاگند ...

با خطر مواجه هستند.

اما، مجاهد می‌گوید: ما این نوع پروپاگند «سیگار» را با جدیت رد می‌کنیم؛ امارت اسلامی افغانستان کنترل کامل اوضاع را در دست دارد و به هیچ گروه یا جهتی اجازه نخواهد داد که افغانستان را نا امن سازد یا از خاک افغانستان علیه کسی دیگر استفاده کند.

به گفتهٔ مجاهد، تمام جهان به خصوص افغانان می‌دانند که امنیت، ثبات و استقراری که پس از پایان اشغال و حاکم شدن دو بارةٔ امارت اسلامی به وجود آمده است؛ افغانان آن را در چهل سال گذشته تجربه نکرده بودند.

سخنگوی امارت اسلامی نگاشته است: هیچ گروه مسلح خارجی در افغانستان فعال نیست و پروژۀ استخباراتی به نام داعش نیز شدیداً ضربه دیده و در معرض نابودی قرار دارد.

وی خاطر نشان کرده است که هیچ تهدید مسلحانه داخلی وجود ندارد، بلکه افغانان در صلح و آرامش کامل به سر می‌برند.

مجاهد بیان داشته است: الحمدلله اینکه با وجود امنیت و ثبات فعلی، مشکل آمریکایی‌ها چیست که چنین نگرانی‌هایی را نشر می‌کنند؟ پروپاگند می‌سازند؟ یا برای پدیدهٔ شوم همانند داعش مشغول درست کردن کمپاین اند؟ یا کشورهای همسایه ما را نگران می‌کنند؟ به باور وی، ممکن است این اقدامات خودسرانه گروه‌های خاصی در آمریکا باشد یا اینکه آمریکا می‌خواهد منطقه را بی ثبات، نا امن و بی‌قری کند تا از این طریق انتقام شکست خود را از مردم افغانستان بگیرد و یا روابط امارت اسلامی را با کشورهای منطقه آسیب بزند.

مجاهد، در اخیر به آمریکایی‌ها توصیه کرده است که به کینه و دشمنی خود با افغانسان پایان بدهند و اطمینان داده است که افغانستان تهدیدی برای هیچ‌کس نیست، بلکه برعکس، امارت اسلامی می‌خواهد به شمول آمریکا، با جامعهٔ جهانی روابط خوب و سازنده‌یی داشته باشد.

مشکلات معدن کاران و تاجران ...

فعالیت‌های شان را با سرپرست این وزارت شریک کردند و خواستار رسیدگی به آن شدند.

سرپرست وزارت صنعت و تجارت، با شنیدن صحبت‌های اشتراک‌کنندگان، از آنان خواست که مشکلات و چالش‌های فرا راه فعالیت‌های خود را به گونهٔ کتبی با این وزارت شریک کنند تا به آن رسیدگی صورت گیرد.

د افغانستان تاریخی آبداتو ...

او د فلورانس پوهنتون استادې لودا مریلا لخوا د هنر او کلتور مرستیال ته د بامیانو ولایت استراتیژیک ماستر پلان وسپارل شو، چې له ۲۰۱۸ کال راهیسې د بنسار جوړونې وزارت سره په کله یې پرې کار کړی دی.

مریلا په دې ماسټرپلان کې د بامیانو ولایت د راتلونکي پراختیايي پروژو او د تاریخي سیمو او آبداتو د ساتنې په اړه معلومات وړاندې کړل. ورته مهال د هنر او کلتور مرستیال مولوي عتیق الله عزیزی وویل، چې د بامیانو ولایت یاد ماستر پلان د عملي کېدو لپاره به لومړی د ذیدخلو وزارتونو او ادارو لخوا یوه کډه کمېټه وټاکل شي او تر خپرڼو وروسته به یې د عملي کېدو لپاره جدي اقدامات ترسره شي، عزیزی د یادو متخصصینو راتک د هېواد د تاریخي آبداتو او آثارو د ساتنې په برخه کې کټور وباله او غوښتنه یې وکړه، چې له سیاست پرته باید د افغانستان تاریخي آبداتو او آثارو ته له نړیوالو سره په کډه کار وشي.

کمپاین مبارزه علیه کنه برای ...

تب کانگو و چگونگی جلوگیری از مبتلا شدن به این مرض راه‌اندازی شده است.
آنان بیماری تب کانگو را خطرناک و کشنده خوانده و از مردم خواستند که هنگام ذبح حیوانات، حفظ الصحه را رعایت کنند.

کمپاین مبارزه علیه کنه جهت کنترل مرض تب کانگو در کابل طی مراسمی آغاز گردید.
مسئولان صحنی در این مراسم اعلام کردند که در آستانه فرارسیدن عید سعید قربان، جهت کنترل تب کانگو در کشور کمپاین‌های دوا پاشی به گونهٔ جدی آغاز شده است.

احمد مختار محسنی، رییس ریاست صحت حیوانی وزارت زراعت می‌گوید که تب کانگو یک مرض ویروسی، خطرناک و کشنده است که نگهدارنده و انتقال دهنده آن کنه می‌باشد.

تب کانگو از چهار طریق انتقال می‌یابد؛ کشتن کنه توسط دست برهنه، تماس با خون و مایعات بدن شخص مصاب، تماس با خون، مایعات و بدن حیوانات آغشته به این بیماری در جریان ذبح و تماس بعد از ذبح به حیوان و کنه حیوان.
وی همچنان به مردم توصیه می‌کند که در هنگام ذبح حیوانات از دستکش، ماسک و لباس‌های محافظ کار بگریزند تا بتوانند خود را از خطر آلوده شدن به تب کانگو نجات دهند.

در عین حال صدراعظم عثمانی، معین زراعت و مالرداری وزارت زراعت، آبیاری و مالرداری با تاکید بر خطر مرض تب کانگو می‌گوید که در راستای جلوگیری از پخش بیشتر این مرض، باید آگاهی عامه بلند برده شود و این اداره تیم‌های مشخصی را

در این راستا تشکیل داده است.

” ما تصمیم گرفتیم که انتشار تب کانگورا به گونه درست مدیریت و نظارت کنیم تا از سرایت بیشتر آن جلوگیری شود. چون عبد قربان نزدیک است، بدین لحاظ پروگرام دوا پاشی را در چهار دروازه کابل آغاز کردیم.“

وی در پاسخ به این سوال که اکنون آمار مبتلایان تب کانگو به چه تعداد رسیده، گفت: “تعداد مبتلایان تب کانگو دقیق معلوم نیست، اما در مزار شریف، شبرغان، هلمند و کندهار مبتلایان این بیماری تشخیص شده‌اند.“

گفتنی است که این کمپاین در حالی آغاز می‌گردد که براساس گزارش‌های اخیر، در جریان یک هفته در افغانستان ۹۱ تن به مرض تب کانگو مبتلا شده‌اند. به گفتهٔ مسئولان صحنی، تاکنون ۷ تن از مبتلایان این بیماری جان‌های شان را از دست داده‌اند.

از ۱۰۵ تن داوطلب امتحان ...

به اکادمی ملی نظامی حضرت عبدالله بن محمد «ص» در تالار عمومی کنفرانس‌های پوهنتون دفاعی حضرت ابو عبیده بن جراح «رض» اخذ شد.

این امتحان با حضور داشت مولوی عبدالقیوم «الیاس» قومندان پوهنتون دفاعی، اعضای کمیته و استادان برگزار شده بود وقرار است از میان این تعداد اشتراک کننده سی تن آنان برای یک دوره چهار ساله در اکادمی ملی نظامی حضرت عبدالله بن محمد «ص» جذب شوند.

راشد خان در مسابقات ۵۰ آوره ...

اسدالله خان، رئیس کمیته گزینش بورد کریکت افغانستان، روز یکشنبه گفت: «خبر بسیار خوبی است که همه در تیم هستند و همه از نظر جسمانی آماده اند و برای نقش شبن در تیم بازگشته اند و ما برای آن بسیار خوشحالیم.»

پنج بازیکن بدون سابقه بازی در مسابقات بین‌المللی نیز در ترکیب شامل اند که عبارتند از: ضیا اکبر، اظهارالحق نوید، وفادار مومند، عبدالرحمن و سلیم صافی.

اما ستاره نوظهور نور احمد که در کنار راشد خان در لیگ برتر هند درخشش عالی داشت، در ترکیب حضور ندارد.

با این حال، انتخاب کنندگان بازیکنان توضیح دادند که این بازیکن ۱۸ ساله هنوز به اندازه کافی قابلیت بازی در مسابقات پنجاه آوره را ندارد، اما به خوبی می تواند در مسابقات بیست آوره قرار گیرد.

اسدالله خان گفت: «در حال حاضر او (نور) برای مسابقات بیست آوره بسیار خوب است. اظهارالحق نوید در مسابقات یک روزه حضور خواهد داشت و راشد و مجیب را پشتیبانی می‌کند، اما در مسابقات بیست آوره ما باید کسی را داشته باشیم که اعتماد به نفس دارد. این یک فرمت کاملاً متفاوت است و طرز فکر کاملاً متفاوت است و من نمی‌خواهم آن را به هم بزنم.»

سفر تیم افغانستان به بنگله دیش با یک تست آغاز شد که تیم میزبان با اختلاف زیاد ۵۴۶ دوش برنده مسابقه شد. پس از سه مسابقه یک روزه بین‌المللی، سه مسابقه بیست آوره نیز میان این دو تیم برگزار خواهد شد.

ترکیب تیم افغانستان:

حشمت الله شهیدی، رحمن الله گربز، ابراهیم زدران، ریاض حسن، رحمت شاه، نجیب‌الله زدران، محمد نبی، اکرام علی خیل، راشد خان، عظمت‌الله عمرزی، مجیب الرحمن، فضل الحق فاروقی، عبدالرحمن، شاهدالله، ضیاء الرحمن، وفادار مومند، سلیم صافی، سید شیرزاد

بازیکنان احتیاطی: کریم جنت، زبید اکبری، قیس احمد، احسان الله جنت، گلبدین نایب، شرف‌الدین اشرف، نوین الحق، فرید ملک، درویش رسولی، اسحاق رحیمی.

مسابقات پنجاه آوره افغانستان مقابل بنگله دیش به ترتیب در پنجم، هشتم و یازدهم ماه جولای برگزار خواهد شد.

خوست کی د موزیم ودانی ...

«په خوست کې موزیم له ډېر پخوا راهیسې شته، خو هغه ارزښت او اهمیت نه‌دی ورکړل شوی، خو‌مه چې لازمه وه، باید هغه ارزښت ورکړل شوی وای؛ ځکه دغه موزیم کې هغه پخواني یا د عصر ټبرېدونکي پخواني تاریخي اثار شته. نو دغو تاریخي اثارو ته د ارزښت ورکولو لپاره مهمه ده چې یوه داسې سیمه جوړه شي چې یو خوندي موزیم وي.» مجسمي، په کوټو لیکل شوي د قرانکریم نسخي، پنځه کیلوگرامه یو غاښ چې گمان کېږي د دیناسور به وي او ځیني نور توکي هغه اثار دي چې د خوست د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست په یوه کوټه کې ساتل کېږي.

په همدې حال کې د خوست موزیم عمومي مدیر محمدولي خان سلام‌وطندار ته ویلي، داسې اثار هم ورسره شته چې تاریخي مخینه یې زرگونو کلونو ته رسېږي. هغه زیاتوي: «موږ یوشمېر مجسمې او نور تاریخي اثار لرو چې ځیني یې کمه او ځیني یې زیاته تاریخي مخینه لري. ځیني داسې مجسمې لرو چې زرگونه کلونه، ځیني یې سلگونه کلونه تاریخي مخینه لري. له مجسمو پرته موږ نور تاریخي اثار لرو چې هغه هم زیات تاریخ لري.»

د خوست د اطلاعاتو او فرهنګ رییس شبیراحمد عثمانی بیا ډاډ ورکوي چې د موزیم د ودانۍ طرحه

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت ته لېږل شوې او له منظوري وروسته به یې د موزیم لپاره معیاري ودانۍ جوړه شي.

نوموړی وايي: «د دغه موزیم لپاره مخکې له مخکې د ودانۍ نقشه او ډیزاین برابر شوي. په تېرو څو اوونیو کې چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت فرهنګي معین راغلی و، هغه هم ویلي چې دلته به د موزیم لپاره ودانۍ جوړوي. خدای ته هیله ده چې په راتلونکي کال کې که د ا.ا.ا بودیجې برداشت و، نو بیا به د دغه موزیم لپاره تخنیکي او مسلکي ودانۍ جوړوو.»

د خوست فرهنگپالان او اوسېدونکي غوښتنه کوي چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت او نړیوال بنسټونه باید د دغه ولایت د موزیم د اثارو ساتنې تر څنګ، د خوست د ځینو نورو تاریخي او فرهنګي سیمو او ځایونو بیارغوني او ساتنې ته هم پام وکړي.

دهقانان در هلمند از پایین آمدن ...

در سوی دیگر، شماری از باشندگان هلمند، با خرسندی از کاهش بهای گندم، می‌گویند که در صورت افزایش قیمت‌ها، آن‌ها توان خرید گندم را از دست خواهند داد.

گل آغا، باشنده‌ی شهر لشکرگاه، مرکز هلمند، می‌گوید؛ با این که قیمت یک سیر گندم اکنون ۴۰۰ کلدار است، اما او توان خرید یک بوری گندم را ندارد و مجبور است قرض بگیرد.

خان‌گل، دیگر باشنده‌ی شهر لشکرگاه نیز، می‌گوید که بهای یک سیر گندم بین ۴۰۰ تا ۴۲۰ کلدار است؛ اما در آمد او به اندازه‌ای نیست که بتواند هزینه‌های خانواده‌اش را تأمین کند.

به گفته‌ی او، در حال حاضر یک خانواده‌ی کوچک در هلمند، ۱۲ نفر عضو دارد که یک سیر گندم در ۲۴ ساعت بجای شان کافی نیست. از سوی دیگر مسئولان محلی هلمند، می‌گویند که برای حفظ تعادل عرضه و تقاضای فرآورده‌های دهقانی از ایجاد بازار مناسب خبر می‌دهند.

محمدقاسم ریاض، معاون ریاست اطلاعات‌وفرنهنگ هلمند، می‌گوید: «در بخش زراعت برخی محصولات دهقانی دیگر مانند زعفران، ریحان و پنبه نیز وجود دارد که برای ایجاد بازار برای آن‌ها کار جریان دارد و کارخانه‌هایی برای پروسس آن‌ها نیز ایجاد خواهد شد.»

این که مسئولان هلمند چه زمانی برنامه‌های خود را عملی می‌کنند، گمشو زمان به آن پاسخ خواهد داد.
پاکستانی پولیسو په اسلام آباد کې ...
دوو اوونيو کي يې ۴۹۱ افغانان په اسلام آباد ښار او شاوخوا لمنو کي نيولي دي.

ده د دغو کسانو د نيوني دليل د قانوني اسنادو نه لرل او په جنايي پېښو کي لاس لرل وباله. دغه پاکستاني چارواکي همداراز ادعا کړي چې ځيني افغانان يې د جوارۍ (قمار)، مخدرو موادو، بې ضرورته کرځېدل او د موبایل ټېلفونونو د غلا په تور نيولي دي.

په همدې حال کي يو شمېر افغانانو رسنيو ته ويلي چې په اسلام اباد کې پاکستاني پوليس هغه افغانان هم نيسي چې د ملگرو ملتو د مهاجرت کارتونه لري. د پاکستان په سندن ايالت کې په ځانگړي ډول ډير افغانان نيول شوي دي.

د هغوی يو شمېر له خوشی کېدو وروسته افغانستان ته دپيوړت شوي دي.

توليد روغن کنجد و زغر به ...

روغن چگت، زغر و کنجد به گونه سنتی است، در یک شنبانه روز ۳۰ کیلو روغن تولید می‌کند.

او می‌گوید که این پیشه از پدر برایش به میراث مانده و افسزون بر روغن کنجد و چگت از دیگر دانه‌های نباتی مانند کونکار، برای درمان برخی بیماری‌ها نیز، روغن تولید می‌کند.

عبدالخالق در این باره به طلوع‌نیوز گفت: «کیفیت این روغن بالا است، و این کار از سابق برابم مانده که به همین شکل تولید می‌کنیم در اینجاها ماشین نیست که مردم از آن، استفاده کنند.»

شمس‌الدین، باشنده کندز، گفت: «این روغن که است دارای کیفیت بالا است، مردم از او روغن شکایت دارند و می‌گویند که مزه‌اش کمی تلخ است.»

با این حال، شماری از باشندگان کندز می‌گویند که کیفیت خوب روغن جهاز، سبب شده است که هنوز هم بیش‌تر مردم در مناطق روستایی، از این فرآورده، استفاده کنند.

اسلم‌پار درانی، باشنده کندز به طلوع‌نیوز، گفت: «این روغن بهترین روغن است و با کیفیت می باشد برای بسیاری از بیماری‌های نیز دوا می‌باشد، از روغن ماشینی کرده خیلی بالا است.»

عبدالرشید، باشنده دیگر کندز، گفت: «این یک روغن سنتی است که از باباها و پدران برای ما به میراث مانده است و آن‌ها خودشان از این روغن استفاده می‌کردند.»

استفاده از جهاز برای تولیدات روغن فرآورده‌های دهقانی در افغانستان، پیشسینهٔ زیادی دارد، اما با ترویج و افزایش ماشین‌های پیش‌رفته تولید روغن، استفاده از جهاز که به وسیله اسپ و شتر به چرخش درمی‌آید، به گونه چشم‌گیری در کشور، کاهش یافته است.

در نبود سردخانه‌های معیاری ...

می‌گویند که نبود سردخانه سبب شده که میوه‌ها را به‌بهای ارزان بفروشند که هم آنان و هم دهقانان، از

این بابت زیان می‌بینند.

معشوق، می‌گوید که این وضعیت، آنان را ۸۰ درصد متضرر کرده است. «یک سیر زردآلو به ۱۲۰ تا ۱۳۰ افغانی به فروش می‌رسد. اگر از دیگر کشورها بیاید به قیمت بالاتر به فروش می‌رسد.»

هدایت‌الله، نیز می‌گوید اکنون که فصل میوه است، گرما و نبود سردخانه‌ی معیاری، او را با مشکلات بسیاری روبه‌رو کرده است. او می‌افزاید: «ما این‌ها را نگاه‌داری کرده نمی‌توانیم. میوه خراب می‌شود. همین حالا دهقان‌ها/دهقانان برای ما میوه می‌آورند، تا یک یا دو روز بعد خراب می‌شود.»

با این حال، مصباح‌الدین مستعین، سخن‌گوی وزارت زراعت، آبیاری و مال‌داری، می‌گوید که تلاش‌هایی همه‌جانبه برای ساخت سردخانه‌های معیاری ادامه دارد و اکنون نیز، کار ساخت شش سردخانه در جریان است.

او می‌افزاید: «پلان/ برنامه داریم در سال ۱۴۰۲، ۱۴ سردخانه بسازیم و شش سردخانه همین حالا هم کارش جریان دارد و این‌ها سردخانه‌هایی بودند که غیرفعال شده بودند که دوباره برای فعال‌سازی شان کار جریان دارد.» به گفته‌ی سخن‌گوی وزارت زراعت، تا کنون، از سوی شرکت‌های خصوصی، در فراه، کندهار، مزارشریف و کابل، سردخانه ساخته شده است.

نبود سردخانه‌های بزرگ و معیاری در افغانستان، از دیرباز به این سو، سبب شده که دهقانان و تاجران، میوه‌ها و دیگر فرآورده‌های دهقانی را به‌بهای ارزان به بیرون صادر و سپس، همان کالا‌ها را با بهای گزاف وارد کنند.

نگرانی پایتخت‌نشینان ...

احسان‌الله، باشنده کابل به طلوع‌نیوز گفت: «پول برق زیاد می‌آید در یک مساه ۱۲۰۰ و ۱۱۰۰ در ماه دیگر تا ۳۵۰۰ و ۲۵۰۰ افغانی بل برقی می‌آید.»

گل بهار، باشنده دیگر کابل به طلوع‌نیوز گفت: «از یک سو گرمی زیاد است و از سمت دیگر برق زیاد پرچاوی دارد و نیست مشکلات بیخی زیاد است.» از سویی هم، برخی از کارخانه‌داران می‌گویند که پرچاوی‌ها و عدم برق کافی، تأثیرات منفی بر کاروبار آنان برجا گذاشته است.

صدیق‌الله، مسئول یک شرکت صنعتی، گفت: «برق‌که می‌رود زبان ما زیاد می‌شود اما مصرف برق می‌آید برق که برود و پس بیاید نقصان ما زیاد می‌شود.»

فیصل، کارمند شرکت صنعتی، گفت: «برق می‌رود و می‌آید تولید نیست تولید نباشد صاحب شرکت

ناگزیر به رخصت کردن کارمندانش می‌شود.»

با این حال، شرکت برشنا می‌گوید که با گرم شدن هوا، استفاده از انرژی برق از سوی شهروندان بیش‌تر می‌شود و از همین رو در اوضاع کنونی به دو هزار میکاوات برق در کشور نیاز است.

شرکت برشنا می‌افزاید که اکنون کارخانه‌داران، دفاتر و شفاخانه‌ها در اولویت کار این شرکت قرار دارند.

حکمت‌الله میدکی، سخنگوی ریاست برشنا، گفت: «در کابل یک اندازه پرچاوی به علت گرمی هوا دارد و به دلیل استفاده زیاد از تجهیزات برشنا برق پرچاو می‌شود.»

این در حالی است که افغانستان ۸۰ فیصد برق وارداتی‌اش را از ترکمنستان، اوزبیکستان، تاجیکستان و ایران وارد می‌کند اما این شرکت از نیازمندی نزدیک به ۲۰۰۰ میکاوات برقی در افغانستان خبر می‌دهد.

برپایی کارگاه آگاهی دهی ...

تا باشنده‌گان این ولایت را در تطبیق واکسین کوید ۱۹ متقاعد کنند.

هم‌چنان، ترینران و اشتراک کننده‌گان در این کارگاه درگفتمان شان، روی پیرامون بهبود سلوک اجتماعی، چگونگی شیوع بروز این امراض و راه های جلوگیری از مبتلا شدن به آن و شیوه‌های نگهداری مواشی و طریقه‌های استفاده از گوشت حیوانات ذبح شده بحث و گفتگو کردند.

ار منوخلکو سره د مرستو ...

او د لازمې درملني څخه وروسته بیرته هیواد ته را ستانه شويدي او دا لړۍ لاهم دوام لري .

بنأ په ټوله کې د اسلامي امارت ترڅنګ اړینه ده چې د هیواد ملي پانګه وال ، ملي سوداګر او نور له مالي پلوه شتمن او توان لرونکي هیوادوال باید هڅه وکړي چې د خواخوږۍ او بشرپالنې دنیګ احساس او انسان پالنې د غوره مفکورې له مخې د سرې میاشتي ټولني سره بسپنه او لازمه مرسته وکړي ترڅو دغه ټولنه لاهم په خپلو پښو ودرېږي، مالي بنسټ یې پیاوړی او یوه اندازه امکانات دوی ته په لاس ورشي ترهغه چې د کال په مختلفو موسمونو کې چې زموږ کوم شمیر هیوادوال له ډول ډول مصیبتونو او ستونزو سره مخامخ کېږي او بی‌پرومستو ته اړتیا پیداکوي، په مناسبو وختونو کې له دوی سره لازمي لومړنی مرستې وشي ترڅو زموږ دغه مصیبت خپلې او بیوزله هیوادوال له شته ستونزو څخه وژغورل شي ، نوبې له شکه چې زموږ ددغه ملي پانګه والو ، ملي سوداګرو او نورو شتمنو او له مالي پلوه توان لرونکو هیوادوالو دغه بشرپاله انساني مرستې چې د سرې میاشتي د ټولني له طریقه یې د هیواد بیوزلو خلکو او ارمنو کورنیو سره یې کوي پاک الله (ج) به سره له دې چې ددوی په مال کې خیر او برکت واچوي ، له دې نه به عظیم اجر اوثوابونه هم ور په برخه کړي.

هیره دې نه وي چې ارمنو هیوادوالو سره د بشري مرستو په برخه کې د اسلامي امارت د اړوندو ارکانونو او د سرې میاشتي ریاست ترڅنګ نورو ټولو کورنیو او بهرنیو خیره په بنسټونو او مرستندویه بشرپاله هیوادونو هم ته ښایي چې د ارمنو او بیوزلو افغانانو د لاسنیوي په موخه له دوی سره د بشري مرستو ترڅنګ په ټوله کې بیکاره او بې روزګاره هیوادوالو ته د هیواد په مختلفو ولايتونو کې د کارې زمينو په برابرولو کې خپل بې دریغه همکاري و نه سپموي.

سینه بغل ...

که اکثراً ناشی از عوامل مادرزادی یا کسب شده از محیط می باشند ،

نظیر اوره پلاسما اوره لیتیکوم ، کلامیدیا تراکو ماتیس ، سیتو مگالو ویروس ، پنوموسیتیس کارینی ، RSV ویروس آنتلوانزا ، پارا انفلوانزا ازعلل شایع نومونیا ویروسی هستند . آدنو ویروس می تواند سبب بیماری شدید شوند . استرپتوکوک پنومونیه شایع ترین علت نومونیا باکتریال است . استافیلوکوک اورنوس ازعلل نادر نومونیا در شیرخواران است ولی نومونیا آن با امپیم ، پنومانوسل ، نارسایی تنفسی و حال عمومی وخیم همراه است . نومونیا در کودکان مبتلا به فیبروز کیستیک غالباً) به علت استافیلوکوک اورنوس (درشیرخوارگی) ، سودو موناس آرنوزینا یا بور خولدریا سپاسیا (دربچه های بزرگتر) است شیوع مرض:

سینه بغل در هر سنی بروز می کند اما نوزادان ، کودکان ، افراد مسن ، سگرتی ها ، افراد مبتلا به بیماری هایی مانند ریوی ، قلبی، بیماری های سیستم معافیتی یا اختلالات تغذیه ای بیشتر در معرض ابتلا به این بیماری هستند .

به علت مصرف آنتی بیوتیک متأسفانه انواع مقاوم باکتری های ایجاد کننده این بیماری ایجاد شده است.

در دنیا سینه بغل به عنوان یکی از علل بیماری ، ناتوانی و مرگ کودکان زیر پنج سال قلمداد می شود. بر اساس اعلام سازمان صحنی جهانی سالانه ۱٫۲ میلیون کودک بر اثر سینه بغل یا همان نومونیا جان خود را از دست می دهند. برطبق گزارش سازمان صحنی جهانی در سال ۲۰۱۱ حدود ۱۸ فیصد کل مرگ‌های کودکان زیر ۵ سال بر اثر ابتلا به نومونیا بوده است .

در افغانستان سالانه حدود ۳۰ هزار طفل زیر پنج سال به دلیل بیماری سینه و بغل از بین میروند و تخمیناً همه ساله حدود ۱۵۰ هزار کودک به وسیله بیماری سینه بغل متاثر می شوند. تقریباً در هر ۵ ساعت یک طفل از سبب سینه بغل در افغانستان جان خود را از دست می‌دهند.

رعایت حفظ الصحه فردی از قبیل شستن دست ها ، نکشیدن سگرت و تزریق واکسن روش های پیشگیری از ابتلا به بیماری سینه بغل یا نومونیا است.

ریسک فاکتورهای عمده برای سینه بغل pneumonia :

در اطفال اسواء تغذیه، وزن کم موقع تولد، تولد قبل از وقت، امراض ولادی قلبی، اختلالات دماغی، عدم تغذیه با شیر مادر و در معرض دود سگرت بودن می‌باشد. مطالعات نشان داده است که سینه

بغل یا نومونیا تقریباً ۵ برابر در شیر خوارانی که از شیر مادر تغذیه می‌کنند در مقایسه با مصرف غذاهای کمکی در ماه های اول کاهش می‌یابد.

تغذیه توسط شیر مادر به تنهایی در جلوگیری و کاهش مدت بیماری‌های تنفسی مؤثر است

در کاهلان وضعیت اجتماعی و اقتصادی پایین، سگرت کشیدن، امراض که تشوش معافیتی را سبب میشوند، مرض شکر، ایدز، COPD یا امراض انسدادی طرق تنفسی، استما، CHF یا عدم تغایه قلبی، سکنه مغزی، سن بالا ریسک فکتور های عمده برای سینه بغل هستند.

اعراض و علایم سینه بغل یا نومونیا در کاهلان:

چند روز قبل از شروع سینه بغل علایم اتاننی دستگاه تنفسی فوقانی دیده می شود که شامل آب ریزش بینی و سرفه می باشد.

ودر کاهلان اعراض و علایم معمول آن تب، سرفه، بلغم، عرق، لرزه، درد صدری، نفس تنگی میباشد
تظاهرات کلینیکی نومونیا های ویروسی وباکتریایی غالباً) تفاوت دارند .تنفس سریع ، سرفه ، ضعف و بی حالی ، درد پلوریتیک قفسه سینه و کش شدن عضلات تنفسی درهردو نوع مشترک است نومونیا های ویروسی بیشتر باسرفه ، ویز یا تنفس صدا دار همراه هستند و تب کمتر از نومونیهای باکتریایی می باشد .
اکسری شش درشکل ویروسی انفیلتراسیون های منتشر خطی ناشی از برونکو نومونیا رانشان می دهد وتعداد حجرات سفید خون اغلب تغییری نمی کند (اکثریت با لنفوسیت است) .

نومونیا های باکتریایی به طور مشخص همراه با سسرفه ، تب زیاد ، تنگی نفس و یافته های سمعی تراکم بافتی (کاهش صدا های تنفسی یا پیدایش صدای توبلر و اگروفونی دریک ناحیه محدود) می باشند .
اکسری شش درنومونیا باکتریایی اغلب تراکم لوبر و افوزیون پلورا یا موجودیت مایع در پوش ششها(۳۰-۱۰فیصد) رانشان می دهد . تعداد حجرات سفید خون نیز ، افزایش می یابند که اکثریت بانوتروفیل ها می باشد.

زندگی و صحت

سینه بغل (pneumonia)

احمد ساحل

مرض سینه بغل یا نومونیا التهاب یک یا هر دوریه یا شش به صورت همزمان است که به سبب Infection یا منتن شدن و میکروبی شدن شش به وجود می آید که شامل التهاب کیسه های هوایی، طرق تنفسی تحتانی و نسج پرانثیم ریه یا شش می شود، در این بیماری کیسه های هوایی موجود در ریه ها پر از چرک و سایر افزازات، کرویات سرخ و سفید خون و فبرین می شود و رسیدن اکسیژن به خون با مشکل مواجه می گردد. و سبب بروز علائم تنفسی می شود.

از نظر مورفولوژی به صورت زیر تقسیم می گردد:

lobar pneumonia: تمام یا بخش بزرگی از یک یا تعداد بیشتری از لب ها ریه گرفتار است .

broncho pneumonia: در برنشئول های انتهایی آغاز می گردد که با ترشحات چرکی مخاطی مسدود می گردد .

Interstitial pneumonia: فرآیند التهابی که دیواره های آلوئولی و بافت های پری برنشئال و اینترلوبولار اتفاق می افتد.

Millary pneumonia: به صورت منشر و ارزن مانند تمام شش را مصاب می سازد.

سینه بغل بر اساس عامل مرض و محل که در آن مرض کسب شده است، تصنیف می شود:

سینه بغل اکتسابی از جامعه (Community-acquired pneumonia):

سینه بغل اکتسابی از جامعه رایج ترین نوع مرض است. که در خارج از شفاخانه ها و مراکز مراقبت های صحی به وجود می آید. اسباب ممکن آن معمولاً باکتری، ویروس و فنگس می باشد،

سینه بغل اکتسابی از شفاخانه (Hospital-acquired pneumonia):

برخی از افراد که به منظور تداوی سایر امراض در شفاخانه بستر می شوند، بعد از ۴۸ ساعت بستر بودن مصاب این نوع سینه بغل میشوند.

این نوع سینه بغل می تواند جدی باشد زیرا عامل آن ممکن است با آنتی بیوتیک ها مقاوم باشد و یا افرادی که به آن مصاب می شوند از قبل مریض اند. افرادی که در اتاق مراقبت های جدی توسط ماشین تنفس (ventilator) تهویه مصنوعی می شوند، در معرض خطر بالاتر مصاب شدن به این نوع مرض می باشند.

سینه بغل اکتسابی از مراکز صحی (Health care-acquired pneumonia):

سینه بغل اکتسابی مراقبت های صحی: معمولاً چنین تعریف میگردد، که مریضان مصاب چنین سینه بغل خارج شفاخانه میباشد، اما عاملین سببی مرض انتانات مقاوم بوده و مربوط انتانات داخل شفاخانه می شوند.

کسانی که در ۳ ماه گذشته برای ۴۸ ساعت در شفاخانه بستر شده باشند.

کسانی که در یک ماه گذشته دواي زرقی گرفته باشند، شیموترابی نزد شان انجام گرفته باشد، یا مراقبت زخم ها نزد شان صورت گرفته باشد،

کسانی که مراقبت نرسنگ در خانه نزد شان انجام گرفته باشد.

کسانی که دیالیز می شوند، و یا کسانی که مراقبت های صحی سرا پایی دریافت نموده اند.

این نوع سینه بغل همانند سینه بغل اکتسابی از شفاخانه ها، می تواند توسط باکتری یا به میان آید که با آنتی بیوتیک مقاوم تر هستند.

سینه بغل استنشاقی (Aspiration pneumonia):

این نوع سینه بغل وقتی به اتفاق می افتد که مواد غذایی، نوشیدنی، مواد استفرغ شده و یا لعاب دهن وارد ریه یا شش شخص گردد. احتمال زیاد وقوع این نوع سینه بغل وقتی می رود که سیستم تهوع نورمال (Gag reflex) بنابر دلایل و اسباب همانند کوما (حالت غیر شعوری)، مشکلات در بلع و مواد مخدر، مختل گردد.

اسباب سینه بغل یا نومونیا:

۱- در اثر آرگانیزم های مختلفی شامل ویروس ها، باکتری ها، فنگسها ایجاد می شود.

در اطفال انتانات تنفسی ویروسی اغلب پیش در آمد انتانات باکتریایی می باشد. شیر خواران ۱ تا ۳ ماهه اغلب به سینه بغل بدون تب مبتلا می شوند

ص ۴

قربانی سنت ماندگار ابراهیم (علیه السلام)

صهیپ

فاطمه! برخیز و به نزد قربانیات حاضر شو؛ زیرا با ریختن اولین قطره ی خون، گناهان گذشته ات آمرزیده می شود». فاطمه گفت: ای رسول خدا! آیا این مخصوص ما اهل بیت است؟ یا این که هم برای ما و هم برای همه ی مسلمانان است؟ فرمودند: «نه، بلکه برای ما و برای همه ی مسلمانان است».

زید بن ارقم رضی الله عنه می گوید: گفتیم: ای رسول خدا! حقیقت این قربانی چیست؟

فرمود: «سنت پدر شما، حضرت ابراهیم علیه السلام است». گفتیم: در این برای ما چه نوبی هست؟ فرمود: «عوض هر موی، برای شما یک نیکی است». گفتیم: ای رسول خدا! پس پشم گوسفند؟ فرمود: «عوض هر تار پشم برای شما یکی نیکی ثبت می شود».

ابن عباس رضی الله عنه روایت کرد پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: ترجمه: «درجه و ثواب هیچ خرج و نفقه ای بعد از هزینه ای که برای صلح رحمی می شود، از ریختن خون قربانی در ایام نحر، بزرگ تر نیست».

قربانی بر چه کسانی واجب است؟

بر هر مسلمانی که مقیم و مالک نصاب باشد، قربانی واجب است. مالک نصاب به کسی گفته می شود که در روزهای عید، اموال او به غیر از ضروریات زندگی (منزل مسکونی، وسیله نقلیه، لباس و ظروف و...)، به حد نصاب زکات که ۲۰ مثقال شرعی معادل ۸۷/۴۷۹ گرم از طلا یا قیمت این مقدار برسد.

در نصاب قربانی، گذشتن یک سال بر مال شرط نیست. قربانی بر فقیر و مسافر واجب نیست؛ اما اگر قربانی کردند، اجر کامل به آنها می رسد.

زنی که قیمت زبور آلات و دیگر اموال غیر ضروری اش به حد نصاب فوق برسد، قربانی بر او نیز واجب است. اگر سرمایه پدر و فرزندان بالغ، مشترک باشد و در صورت تقسیم به هر یک به اندازه نصاب کامل و یا بیشتر برسد، پس بر هر کدام از پدر و فرزندان، جداگانه قربانی واجب است.

وقت قربانی:

در جایی که نماز عید واجب است، اگر کسی قبل از نماز عید، قربانی اش را ذبح کند، صحیح نیست و در جایی که نماز عید برگزار نمی شود بعد از مدین صبح روز عید می توان حیوان قربانی را ذبح کند. مدت قربانی از روز اول تا روز سوم عید (دوازدهم ذوالحجه) است؛ اما روز اول افضل است. در دو شی که در میان این سه روز قرار دارند، هم ذبح حیوان جایز است.

کسی که قربانی بر او واجب بود و در ایام عید بنا بر دلایلی نتوانست قربانی کند، این واجب از او ساقط نمی شود و باید بعداً قیمت قربانی را صدقه کند.

خدا ی یکتاست ، در برابر او تسلیم شوید و تواضع کنندگان را بشارت ده» (حج/۴).

دلیل سنت (احادیث)

۱_ ترجمه: «انس (رضی الله عنه) می گوید: رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) دو قوچ سفید شادخار، قربانی کرد.

من دیدم که قدمش را بر یک طرف گردن آنها گذاشته بود و بسم الله و الله اکبر گفت و با دست خودش آنها را ذبح نمود.» مسلم (۱۹۶۶) بخاری (۵۵۵۸).

۲_ براء بن عازب رض از پیامبر (ص) روایت می کند که ایشان فرمود هر کسی که بعد از نماز عید ذبح نمود قربانی اش کامل شده و سنت مسلمانان را درست انجام داده است.

پیامبر صلی الله علیه و سلم، صحابه کرام، تابعین و اتباع آن همه قربانی کردند و پیامبر (ص) فرمود (کسی که توانایی دارند و قربانی نمی کنند پس به مصلای و عیدگاه ما نزدیک نشوند) پس از پیامبر علیه السلام و صحابه کرام تا امروز تمام مسلمانان دنیا قربانی می کنند و هیچ فردی منکر قربانی نگردیده است.

فضیلت قربانی:

احادیثی که دل بر فضیلت قربانی می باشد خیلی کثیر است در اینجا چند نمونه از احادیث گهربار پیامبر معظم اسلام ص را بر می گزینیم: حضرت عائشة رضی الله عنها می گوید: پیامبر ص فرمود:

ترجمه: «آدمی زاد در روز قربانی، عملی که نزد خدا محبوب تر از ریختن خون (قربانی) باشد، انجام نداده است و همانا آن قربانی با شاخ ها و موها و سُم هایش می آید و همانا قربانی پیش از آنکه خون آن بر زمین بیفتد در جایگاه رضایت و قبولیت اله می افتد نابراین خوش باشید.» (ترمذی: ۱۵۶۷ ؛ ابن ماجه: ۳۱۲۶).

پیامبر خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: «ای

متعال در قبال اوامر او می باشد بندگان الله متعال با این عمل ثابت می سازند که حتی حاضرند؛ مانند: جد شان ابراهیم خلیل فرزندان خویش را در قربانگاه برده و کار بر گلو ی آنها نهاده و در راه خدا ذبح نمایند.

تعریف قربانی:

قربانی در اصل عبادت مالی است و فقهای مذهب حنفی در تعریف آن نوشته اند:

حیوانی که در روز عید سعید قربان و ایام تشریق به نیت عبادت، تقرب و نزدیکی به الله متعال تحت شرایط خاص ذبح می شود.

قربانی امر لازم و حتمی می باشد:

به اتفاق علماء و فقهای گرامی، قربانی در سال دوم هجری به دلایل قرآن و احادیث گهربار پیامبر معزز اسلام ثابت گردیده است.

الله متعال در ارتباط به ثبوت قربانی چنین می فرماید:

ترجمه: یعنی: پس برای پروردگارت نماز گزار و قربانی کن. کوثر ۲.

آیت های متعددی دال بر ثبوت و لزوم قربانی دارد و هیچ فردی مخالف آن نمی باشد.

حکم قربانی:

قربانی کردن یکی از شعائر اسلام محسوب می شود که توسط کتاب الله، سنت پیامبر (ص) و اجماع مسلمانان ثابت گردیده است.

اما کتاب الله (قرآن)

۱_ خداوند متعال در باب ثبوت و لزومیت قربانی چنین می فرماید:

ترجمه: «یعنی: پس برای پروردگارت نماز گزار و قربانی کن» کوثر ۲.

۲_ ترجمه: «بگو نماز، قربانی، زندگی و مرگم برای الله پروردگار عالمیان است» (انعام/۱۶۲).

۳_ ترجمه: «یعنی برای هر امتی قربانی کردن نهادیم تا بدان سبب که الله از چارپایان روزی شان داده است، نام او را بر زبان راند پس خدای شما

اسماعیلت را قربانی کن!

نویسنده: پوهنمل انورالحق «نورزی»

یک گوسفند و یک پیام:

ای ابراهیم! تو به روایت جامعه عمل پوشانیده و آنچه که سزاوارت بود انجام داده وظیفه ات را بجا آوردی خداوند نیز به جای اسماعیل این گوسفند را فرستاده تا قربانی اش کنی. ما نیکو کاران را این گونه مکافات میدهم. چیزیکه برایش باور داری که تورا شخص با فضیلت و محترم بار خواهد آورد و به راه رسیدن به آن از دست ندادنش آماده هستی و از همه خوبی ها و زیبایی ها بگذری این است تردید، تاویل و توضیح را کنار بگذار این قدر فرار از مسئولیت بس است خود را مسوول بدان و روح روانت را برای قربانی کردن نفس و جانت آماده بساز تا اسماعیل را نجات دهی. ای نفس: بیا تونیز آرزو ها و هوس ها و خواسته های دنیوی و هر آنچه یکه که تورا به پروردگارت نمیرساند او را بیاد نمی آورد در راه حق قربانی کن حضرت ابراهیم (ع) مسئولیت رسالت را بر شفتت پدر ترجیح داد تونیز اهداف و الایت را سرلوحه تمامی خواسته هایت قرار بده.

روی رقت بار پدرش نگاهی می اندازد و تسلی اش میدهد پدر جان هیچ فکرش را هم مکن از بجای آوردن فرمان حق تردیدی نداشته باش به پروردگارت تسلیم شو، آنچه را از جانب خداوند امر شده ای بجا آور ان شالله مرا از صابران خواهی یافت، جوان مردی که برای جان دادن در راه حق سرش را فرو نهاده .... ابرمرد توحیدی که ظرافت اطاعت را درک کرده و اینک خود را در راه جانان قربانی می کند.

اسماعیل در نقطه قبول حق چنان آسوده و آرام ایستاد که گویا یک جوان دوازده ساله نه بلکه یک قربانی صبور باشد. ابراهیم خلیل الله که قلبش از رقت و شفقت می تپید با استفاده از نیرویی که به وسیله عشق در روحش به وجود آمده، نخست خود را در درون خود می کشد. وقتیکه دلش از انانیت خالی میشود، توجه اش را کاملاً به خداوند میدهد. ابراهیم خلیل الله به زنده جانی تبدیل میشود که صرف با (هو) نفس می گیرد و به امر پروردگار تسلیم می گردد

گشت، سرانجام فرزند چون بذر متبرکه نصیب اش شد که آهسته آهسته درست نمو میکرد و قرار بود میوه شجره انسانیت از آن بیرون آید. چنان فرزندی که پدرش صد سال تمام در انتظارش بود ولی زمانی آمد که پدر اصلاً انتظارش را نداشت و با این تشریف آوری اش چون نهال مقدس وارث ابراهیم شد. ابراهیم! کارد را بر گلو ی فرزندان بکش و با دستان خود قربانی اش کن. خلیل الله از شوک این پیام در زندگی اش برای اولین بار لرزه بر اندام شده و ترسیده بود که کدام یک را می گزینی ای ابراهیم؟ اسارت یا رهایش؟ هوس یا دانایی؟ وابسته گی یا رهایی؟ پدري یا پیامبری؟ شفقت پدري یا جدیت نبوت؟ اسماعیل یا پروردگارت؟ برگزین ای ابراهیم ...

سخنان با اهمیت بین پدر و فرزند تبادل می شود و در نتیجه به پسرش چنین فرمود: فرزندم در خواب دیده ام که تورا به قربان گاه می برم و قربانیت می کنم، تو در این باره چی می گویی؟

اسماعیل به قضیه پی می برد و با محبت به

این عمل درحقیقت نشان از ایثار، فداکاری و یاد بود از سنت حضرت ابراهیم خلیل (ع) می باشد صحابه از پیامبر صلی الله علیه و سلم سوال کردند: این قربانی ها چه استند؟ پیامبر (ص) در پاسخ فرمود: ترجمه: « سنت پدرتان ابراهیم است»

بله! قربانی در روز دهم ذی الحجّة سنت ماندگار ابراهیم و محبوب ترین عمل در آن روز نزد الله (ج) محسوب می شود.

آنگاه که به ابراهیم علیه السلام دستور رسید تا بگانه پسر نوجوانش را در دیار غربت جهت قربانی ذبح کند. پدر و پسر هر دو به این حکم آسمانی راضی و تسلیم شدند و عملاً کار ذبح توسط ابراهیم آغاز شد که ندا آمد ای ابراهیم کافی است و به جای آن این قوچ بزرگ را ذبح کن.

قربانی این را می رساند که حکم الله (ج) را هر چند که به ظاهر سنگین و غیر عقلانی و خلاف شرایط باشد باید انجام داد و نباید مصلحت خویش و اولاد خود را بر حکم الله متعال ترجیح داد و نباید با عقل کوتاه خود به ناپجا بودن آن حکم کرد.

هر چه حکم الله است همان مصلحت و عین عدالت و صد در صد عقلانی است و خلاف آن ضرر و ظلم و جاهلیت می باشد.

بندگان الله متعال در ایام عید اضحی (قربان) در سراسر دنیا بخاطر زنده نگهداشتن سنت حضرت ابراهیم و دستور صریح اله و رسولش حیوانات را ذبح نموده و ریختن خون حیوانات در این روزها، دارای اجر عظیم و ثوابی بسا بزرگی می باشد.

حکمت و فلسفه قربانی را علماء چنین می نویسند:

• ظاهر کردن کمال فرمان برداری از خداوند، حتی اگر ما را به ذبح فرزند ما مأمور سازد.

• زنده ساختن سنت حضرت ابراهیم علیه السلام، زمانی که خداوند (ج) وی را به ذبح فرزند و نخست زاده اش اسماعیل علیه السلام دستور داد، سپس خدا او را با ذبح بزرگی فدیّه داد، و این مسأله از همان وقت در میان ملت ابراهیمی به عنوان سنتی ماندگار ادامه یافته است.

• پیروی از پیامبر عظیم الشان اسلام صلی الله علیه وسلم؛ زیرا آن حضرت صلی الله علیه وسلم مردم را به ذبح قربانی فراخوانده و تشویق کرده است.

• گشاده دستی و سخاوت بر خود و خانواده و اکرام همسایگان، خویشاوندان و دوستان؛

• خوش حال و شادمان ساختن فقرا و مساکین؛

• شکر و سپاس از خداوند بر نعمت های متعددی که بر بندگان اش ارزانی داشته و او را از سال گذشته تا این سال زنده نگه داشته است

• دلیل قاطع و محکم بر اطاعت و فرمان برداری خدا و رسول او.

یقیناً که قربانی نمونه ای از فداکاری بندگان الله

امضای ۱۱ سند همکاری میان ایران و ازبکستان

در جریان سفر شوکت میرضیایف، رئیس جمهور ازبکستان به ایران، یازده سند همکاری میان دو کشور امضاء شد. این اسناد در بخش‌های تجارت، زراعت، ایجاد مناطق آزاد، دوا، بیمه، ترانسپورت و ترانزیت میان مقام‌های بلندرتبه دو کشور به امضاء رسید. رئیس جمهور ازبکستان در این سفر علاوه بر دیدار با همتای ایرانی اش، با آیت‌الله

دو دهه است.

ملل متحد:

روسیه مانع کمک‌رسانی به قربانیان شکست بند کاخوفکا می‌شود

روسیه و اوکراین است، زیر آب شود و هزاران نفر مجبور به ترک خانه‌هایشان شوند. شکست این سد همچنین ترس از یک فاجعه محیط زیست را برانگیخته است. دنیز براون، سخنگوی کمک‌های بشری ملل متحد برای اوکراین، گفته است که این سازمان از حکومت روسیه درخواست کرده تا اجازه دسترسی به این منطقه را بدهد، اما مقام‌های مسکو تا اکنون این تقاضا را رد کرده اند. آسیب دیدگان در اثر تخریب بند کاخوفکا به کمک‌های عاجل نیاز دارند.

ملل متحد روسیه را متهم کرد که هنوز مانع ارسال کمک‌های بشردوستانه به افرادی می‌شود که در اثر تخریب بند کاخوفکا متاثر شده اند. سد کاخوفکا به تاریخ ۶ جون تخریب شد. شکست این بند آب موجب شد تا بخش‌های عظیمی از منطقه خرسون که زیر کنترل

له وانگ یی سره د بلینکن په لیدنه پر کومو موضوعاتو خبرې شوې

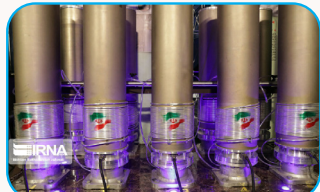

امریکا او چین باید انتخاب وکری؛ همکاری یا شخړه، خبری اتری یا مخامخ کیدنه. نوموړي همدارنگه ټینګار وکړ چې چین د تایوان په مسئله کې مصالحې یا جوړجاړي ته تیار نه دی. هغه د امریکا له خوا د چین مخکنی بشپړتیا ته د درناوي غوښتنه وکړه او ویی ویل چې امریکا باید په ښکاره ډول د تایوان له خپلواکۍ سره مخالفت وکړي.

انتوني بلینکن پیکینگ ته په خپل سفر کې له لوړپوړي چينايي چارواکي وانگ یی سره ولیدل. مخکې تر دې هغه د چین د بهرنیو چارو وزیر سره خپلې خبرې «رغنده» بللي وې. د تایوان مسئله د دواړو هېوادونو ترمنځ تر ټولو شخړه یزه موضوع ده. د چین او امریکا ترمنځ له خو میاشتنیو کشمکشونو وروسته، بالاخره د نړۍ دغه دوه ستر قدرتونو د مذاکراتو مهز ته کښیاسل. د امریکا د بهرنیو چارو وزیر له وانگ یی، لوړپوړي چينايي دپلومات او چین د کمونیست گوند د بهرنیو چارو کمیسیون د دفتر مشر سره ولیدل. په کمونیست گوند کې د وانگ یی موقعیت د بهرنیو چارو له وزیر څخه لوړ دی. وانگ یی ویلي چې

نتیاهو با توافق هسته‌ای امریکا و ایران مخالفت کرد

از آن بیان شد که بر اساس گزارش رسانه‌های اسرائیل، تفاهم‌هایی میان واشنگتن و تهران حاصل شده است که در ازای کاهش برخی تعزیرات، برنامه هسته‌ای ایران تا حدودی متوقف می‌شود. صحت و نسقم این گزارش تأیید و یا رد نشده و امریکا چنین توافق را تکذیب کرده است. نتیاهو گفته است که اسرائیل به امریکا اطلاع داده است که محدودترین تفاهم‌ها، آنچه توافق‌های کوچک نامیده می‌شود، از نظر ما برای رسیدن به هدف کمک نمی‌کند و ما نیز با آن مخالف استیم.

بنیامین نتیاهو، صدراعظم اسرائیل، گفته که مخالف هرگونه توافق موقتی است که بر اساس برخی گزارش‌های تأیید نشده، ادعا می‌شود بین ایالات متحده و ایران در مورد برنامه هسته‌ای تهران صورت گرفته است. این اظهارات نتایاهو پس

مناسب شأن فرد مؤمن نیست که اوراق حاوی کلمات مقدس را به بی حرمتی بگذارد.

خوست کې د موزیم ودانۍ نشتون تاریخي اثار د له منځه تلو له گواښ سره مخ کړي

تړېدو سره ښايي دغه اثار ختم شي يا وراسته شي؛ ځکه ځای يې مناسب نه دی. بايد مناسبې الماری ولري، پراخ ځای وي، تر څو دغه اثار په ښه ډول وساتل شي. ۴مخ

د خوست یوشمېر فرهنگپالان او اوسېدونکي اندېښنه ښيي چې په دغه ولایت کې د موزیم شاوخوا ۵۰۰ تاریخي او فرهنگي اثار د اطلاعاتو او فرهنگ ریاست په یوه کوټه کې ساتل کېږي چې د خلکو د لاسوهنې له امله د خرابېدو یا ورکېدو له گواښ سره مخامخ دي. دوی وايي، تاریخي او فرهنگي اثار د یوه هېواد د تېر تاریخ ښکارندويي کوي او په کار ده چې د خوست تاریخي اثارو

پاکستاني پولیسو په اسلام اباد کې ۵۰۰ افغانان نیولي

د پاکستان د پولیسو چارواکي وايي چې په پلازمېنه اسلام اباد کې یې نژدې ۵۰۰ افغان پناه غوښتونکي نیولي دي.

د پاکستان د پولیسو چارواکي وايي چې په پلازمېنه اسلام اباد کې یې نژدې ۵۰۰ افغان پناه غوښتونکي نیولي دي. ۴مخ

دهقانان در هلمند از پایین آمدن بهای گندم شکایت دارند

گندم هزینه کرده اند، به دست بیاورند. گران، دهقانان در ولسوالی نهرسراج، با شکایت از پایین آمدن بهای گندم، می گویند که این روزها برای تأمین نیازهای خانواده اش، حیران است. او می گویند که همه وسایل دهقانی را به کرایه گرفته بود و اکنون به دلیل بهای پایین گندم، مفاد نصیبش نمی‌شود و مجبور است برای کارگری به ایران یا ولایت‌های دیگر برود. ۴ص

دهقانان در ولسوالی نهرسراج روان، به دلیل کاهش بهای گندم، هلمند، می گویند که در سال نمی‌توانند آن چه را در حاصلات ۴ص

در نبود سردخانه‌های معیاری میوه‌های تازه ارزان به فروش می‌رسد

می‌رسد؛ چون سردخانه نداریم. اگر باشد، می‌توانیم نگاه کنیم و در وقتش به قیمت مناسب به

شماری از تاجران میوه‌های تازه در کابل، می‌گویند که به دلیل نبود سردخانه‌های معیاری، ناچار اند میوه‌ها را به قیمت ناچیز به بازارهای داخلی و خارجی عرضه کنند. حبیب، تاجر زردآلو و شفتالو در یکی از فروش گاه‌های شهر کابل، می‌گوید که نبود بازار فروش در داخل و نبود سردخانه‌ی معیاری، سبب شده که زبان مالی زیادی را متحمل شود. او می‌افزاید: «یک سیر شفتالو ۱۰۰ افغانی به فروش ۴ص

تولید روغن کنجد و زغره به گونه سنتی در ولایت کندز

در برخی بخش‌های دوردست ولایت کندز، روغن زغره و کنجد هنوز هم به گونه سنتی تولید می‌شود. مالکان جهازخانه‌ها، تولید روغن به گونه سنتی را با کیفیت و برای برخی از بیماری‌ها نیز، سودمند می‌دانند. عبدالخالق ۷۰ ساله از ۲۰ سال بدینسو سرگرم تولید ۴ص

برپایی کارگاه آگاهی دهی و راه‌های جلوگیری از شیوع امراض کوید ۱۹ و کانگو در بلخ

کارگاه آگاهی دهی و راه‌های جلوگیری از شیوع امراض کوید ۱۹ و کانگو وهم‌چنان تطبیق واکسین کوید ۱۹ در بلخ برای یک روز راه‌اندازی شد. به گزارش آژانس باختر؛ این کارگاه برای آگاه و آماده سازی باشنده‌گان این ولایت در مبارزه با این امراض کشنده از سوی دفتر یونسف و همکاری ریاست

نگرانی پایتخت‌نشینان و کارخانه‌داران از پرچاوی‌های برق

پرچاوی برق این شب و روزها در کابل، پایتخت‌نشینان و برخی از کارخانه‌داران را نگران کرده است. باشندگان کابل می‌گویند که به علت افزایش دمای هوا در کابل، آنان به برق بیش‌تر نیاز دارند و از ریاست برشنا می‌خواهند که پرچاوی برق را کاهش بدهد. ۴ص